

Emri i Lëndës : Hyrje në Gjuhësi							
Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
ELL 104	A	Pranverë	3.00	0.00	0.00	3.00	5.00
Lektori		Arti Omeri, PhD					
Asistenti		Neliada Memushaj, Msc					
Gjuha e kursit		Anglisht					
Niveli i lëndës		Bachelor					
Përshkrimi		Ky kurs është një hyrje në teorinë dhe metodologjinë e lingistikës, që është studimi shkencor i gjuhës. Studentët do të mësojnë rreth degëve kryesore dhe aplikimeve të lingistikës -fonetikën, fonologjinë, morfologjinë, sintaksën dhe semantikën -duke eksploruar natyrën komplekse të gjuhës së njeriut nga perspektivat biologjike dhe shoqërore. Ne do ta shikojmë diturinë e gjuhës si një element të njohjes së njeriut, dhe do të zhvillojmë aftësitë e nevojshme për të analizuar dhe kuptuar të dhënat lingvistike bazë.					
Objektivat		Ky kurs do t'i konsiderojë gjuhët si sisteme të strukturuar të formës dhe kuptimit, duke patur parasysh gjithashtu aspektet biologjike, psikologjike, kulturore dhe shoqërore të gjuhës dhe përdorimit të saj. Kjo pjesë e Studimit të Gjuhës do të fokusohet në marrëdhënien ndërmjet gjuhës dhe edukimit.					
Konceptet Kryesore		-Fonemat -Fonologjia -Morfologjia -Sintaksa -Semantika -Pragmatika -Gjuha dhe Kultura					
Programi i Lëndës							
Java	Tema						
1	Hyrje në disiplinën e gjuhësisë: Çfarë është gjuhësia, pse e studiojmë atë? Çfarë është gjuha, aspektet e njohjes së një gjuhe dhe modaliteti gjuhësor.						
2	Fonetika: Tingujt e gjuhës. Çfarë është fonetika, tingujt e të folurit, zanoret dhe bashkëtingëlloret angleze. Diskutimi i tingujve të të folurit në gjuhë të tjera dhe krahasimi me gjuhën tonë amtare. Fonetika e gjuhëve të shenjave.						
3	Fonologjia: Çfarë është fonologjia dhe cilat janë disa rregulla fonologjike? Mësimi rreth fonemave dhe alofonëve. Si të zgjidhni problemet e fonologjisë?						
4	Ushtrime të zgjedhura nga Fonetika dhe Fonologjia						
5	Morfologjia: Fjalët e gjuhës. Fjalët dhe formimi i fjalëve: Natyra e leksikut. Proceset morfologjike dhe llojet morfologjike të gjuhëve.						
6	Sintaksa: Idetë themelore të sintaksës dhe vetitë e saj. Konstituenca dhe kategoritë sintaksore. Vizatimi i strukturave dhe diskutimi i paqartësive të fjalive.						
7	Morfologji dhe Sintaksë ushtrime të zgjedhura						
8	Provim Gjysmëfinal						
9	Semantika: Një përmbledhje e Semantikës dhe kuptimit të fjalëve. Diskutojmë rreth semantikës kompozicionale: Vendosja e kuptimeve.						
10	Pragmatika: gjuha në kontekst dhe rregullat e bisedës. Nxjerrja e përfundimeve.						
11	Ushtrime të përzgjedhura nga Semantika dhe Pragmatika						
12	Përvetësimi i gjuhës: Teoritë e përvetësimit të gjuhës. Përvetësimi i tingujve të të folurit, fonologjisë, morfologjisë, sintaksës dhe kuptimit të fjalës. Si të rriturit flasin me fëmijët e vegjël dhe përvetësimi i dy gjuhëve njëkohësisht.						

13	Gjuha dhe shoqëria: Shumëgjuhësia shoqërore dhe huazimet në anglisht. Flasin rreth pidgins dhe creoles. Diskutojmë rreth rrezikimit të gjuhës dhe vdekjes së gjuhës.
14	Prezantimi i projekteve të studentëve
15	Përsëritje dhe praktikë për provimin final
16	Provim Final
Parakushtet	Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Dawson, H., & Phelan, M. (2016). Language files: Materials for an introduction to language and linguistics, (12th edition), Columbus The Ohio State University Press • Fromkin, V., Rodman, R., & Hyams, N. (2013). An introduction to language, (10th edition), Cengage Learning.
Referenca të tjera	<ul style="list-style-type: none"> • Fasold, R. W., & Connor-Linton, J. (Eds.). (2014). An introduction to language and linguistics. Cambridge University Press.
Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat	
1	Studentët njihen me konceptet themelore të gjuhësisë
2	Studentët pajisjen me njohuritë bazë mbi disiplinat mikro - gjuhësore
3	Studentët ndërgjegjësohen mbi çështjet gjuhësore dhe zgjidhjen e ushtrimeve për çdo nëndisiplinë
4	Studentët fitojnë kompetencë dhe aftësi të plota në dallimin mes disiplinave
5	Studentët aftësohen në analizën dhe gjykimin e hollë në çështjet mikro - gjuhësore

Mënyra e Vlerësimit të Lëndës			
Notat e Ndërmjetme	Sasia	Përqindja	
Gjysmë finale	1	20	
Kuize	0	0	
Projekte	0	0	
Projekte semestrare	1	30	
Punë laborator	0	0	
Pjesëmarrja në mësim	0	0	
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final		50	
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final		50	
Total		100	
Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)			
Aktivitetet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	3	48
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	2	28
Detyra	1	10	10
Gjysmë finale	1	4	4
Provimi final	1	10	10
Të tjera	3	6	18
Ngarkesa totale e orëve			118
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			4.72
ECTS			5.00